

Ontdekking plattegronden uit 1661 tijdens poetsbeurt

Nederokkerzeel

Waartoe een poetsbeurt tegen Pasen al niet leiden kan! Een groep vrijwilligers, samen met leden van de kerkraad uit Nederokkerzeel, bezig met de opsmuk van het koor in Sint-Stefanuskerk aldaar, legden bij toeval de hand op 5 plattegronden uit een reeks van 6 kaarten (het nr. 4 ontbreekt), opgesteld in 1661 door gezworen landmeter Corn. Lowis uit Averbode, betreffende de bezittingen van de abdij van Sint-Michiels te Antwerpen op het grondgebied Nederokkerzeel, Erps, Berg en Kampenhout.

Emiel Carré, voorzitter van de kerkfabriek sedert 1983, vond het zeer toepasselijk dat de «schat» ontdekt werd door Fernand Hargot, schatbewaarder van deze instelling. Laatstgenoemde was doende een brandkast achter het altaar (eigenlijk een theoteek, waar vroeger tijds het H. Sacrament bewaard werd) af te stoffen, toen hij achteraan in de onderste lade een bundeltje papieren te voorschijn haalde, dat bestond uit voornoemde 5 plattegronden plus een vergrote tekening van het Huys van List, de voormali-

ge residentie van de provisor der abdij ter plaatse.

Dit kasteeltje met schuren, stallingen, koetshuizen, hovingen en vijvers, dateerde uit 1617, in vervanging van het oude Hof van List, dat reeds vermeld stond in 1256. Opgeheven als religieus bezit in 1797, verkocht zekere Blijckaerts het in 1836 aan Charles Vander Linden d'Hoogvorst, burgemeester van Kampenhout (1818-47), die het liet slopen, maar de toegangspoort cadeau deed als nieuw portaal van de Sint-Antoniuskerk te Buken (1842).

Een tweede belangrijke afbeelding is deze van de toenmalige dorpskom met kerk, pastorie, landgoed ter Biest, de Plaatsse, Schuttershof, dorpscamme en meierij. Bijzonder interessant is ook dat op de kaarten de namen voorkomen van de grondeigenaars, wier landerijen aan de abdijgoederen paalden. Bovendien werden alle gebouwen erop afgebeeld, zoals het Spaans Hof, 't Schaliën Dack, de Lille Bogaerde, de kastelen van Wilder en Ruisbeek, de Stijne Goot (siphon van Weesbeek onder Molenbeek), die evenmin aan de abdij toebehoorden.

Belangwekkend is eveneens een schets van «den Thoren»,

eigendom van Joncker Kavenhove, gelegen op het laar van 1558 tot 1733, waarvan nu geen enkel spoor meer te bekennen valt. Deze reeks kaarten maakt in feite een replek uit van de grote

«Caert van Listers Huys», door dezelfde landmeter in hetzelfde jaar opgesteld en thans in het bezit van Prof. Mertens de Wilmars, eigenaar van het kasteel Ter Balkt te Nederokkerzeel.

De recente vondst is een parel te meer aan de kroon van het roemrijk verleden van dit dorp, dat eeuwenlang een uitstraling van cultuur betekende voor de omliggende gemeenten.

De dorpskern van Nederokkerzeel ten jare 1661. De zopas ontdekte kaarten in de kerk verwijzen naar de periode van het Listerhuys, afhankelijk van de Sint-Michielsabdij te Antwerpen.